

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 419/08-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 16. decembra 2008 predbežne prerokoval sťažnosť Ľ. K., B., zastúpenej advokátom JUDr. J. P., D., vo veci namietaného porušenia jej základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 11 Listiny základných práv a slobôd a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2 Co 36/2007 z 28. novembra 2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ľ. K. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. novembra 2008 doručená sťažnosť Ľ. K. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 11 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu

k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 2 Co 36/2007 z 28. novembra 2007 .

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti okrem iného uviedla:

«Žalobou som sa domáhala určenia neplatnosti darovacej zmluvy a zmluvy o zriadení vecného bremena zo dňa 08. 02. 2005, ktorou Ing. P. K. (účastník v konaní na KS Bratislava sp. zn. 2 Co/36/2007 ako žalovaný 1/) previedol nehnuteľnosť - byt č. ... zapísaný na LV č. ... k. ú. P. na Ing. Z. T. (účastníčka v konaní na KS Bratislava sp. zn. 2 Co/36/2007 ako žalovaná 21) a ktorou bolo zároveň zriadené vecné bremeno spočívajúce v práve doživotného bývania a užívania tohto bytu pre žalovaného 1/; (ďalej len „darovacia zmluva“). V čase uzatvárania tejto zmluvy som bola manželkou žalovaného 1/ a zároveň žalovaná 2/ je dcérou žalovaného 1/ z predchádzajúceho manželstva. Manželstvo so žalovaným 1/ sme uzavreli ... a v súčasnosti s účinkami od ... sme rozvedení.

Dôvodom, na základe ktorého som sa domáhala vyslovenia neplatnosti darovacej zmluvy bola skutočnosť, že žalovaný 1/ previedol nehnuteľnosť, ktorú sme nadobudli počas manželstva bez môjho súhlasu, a teda pri dispozícii s predmetnou nehnuteľnosťou porušil ustanovenie § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého bežné veci týkajúce sa spoločných vecí môže vybavovať každý z manželov a v ostatných veciach je potrebný súhlas oboch manželov; inak je právny úkon neplatný.

Predmetnú nehnuteľnosť sme nadobudli počas trvania manželstva ešte v roku 1996 na základe kúpnej zmluvy od predávajúceho, ktorým bolo Hlavné mesto B. Evidenčne však bol ako vlastníak v katastri nehnuteľností zapísaný len žalovaný 1/ (čo som sa dozvedela až v súvislosti s rozvodovým konaním). Bez ohľadu na skutočnosť, že pri kúpe predmetnej nehnuteľnosti v roku 1996 figuroval ako kupujúci len žalovaný 1/ (v r. 1996 uviedol úmyselne nesprávne údaje, t. j. uviedol, že je už rozvedený), patrí táto nehnuteľnosť do bezpodielového spoluvlastníctva manželov vzhľadom na režim jej nadobudnutia v kontexte s § 143 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého v BSM je všetko, čo môže byť predmetom vlastníctva a čo nadobudol niektorý z manželov za trvania manželstva, pričom nešlo o získanie veci dedičstvom, darom ani o žiadnu inú z taxatívne stanovených výnimiek

nadobúdania vecí do BSM. Na kúpu bytu sme prispeli rovnakým dielom z prostriedkov BSM, rovnako sme sa podieľali na jeho získaní a údržbe.

Prvostupňový súd žalobu rozsudkom sp. zn. 50 C/263/05 z 22. 11. 2006 zamietol z dôvodu nepreukázania naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení a Krajský súd v Bratislave rozsudok potvrdil. V odôvodnení rozsudku Krajského súdu Bratislava sp. zn. 2 Co/36/2007 odvolací súd uviedol, že rozhodnutie súdu prvého stupňa, ktorý žalobu zamietol pre nedostatok naliehavého právneho záujmu, je vecne správne.

Uvedený právoplatný rozsudok Krajského súdu v Bratislave je v rozpore s Ústavou garantovaným právom na súdnu a inú právnu ochranu v zmysle čl. 46 Ústavy SR a taktiež ním bolo porušené moje právo v zmysle čl. 20 ods. 1 Ústavy SR, t. j. právo vlastniť majetok.

Odvolací a ani prvostupňový súd sa vôbec nezaoberal otázkou, či byt patrí alebo nepatrí do BSM...

Taktiež nemožno súhlasiť s tvrdením prvostupňového súdu (str. 3 dole a str. 4 tretí odsek odôvodnenia), s ktorým sa odvolací súd stotožnil, a to že skutočnosťou, ktorou odôvodňujem naliehavý právny záujem (prevod nehnuteľností bez jej súhlasu) by bolo možné preukazovať len naliehavý právny záujem na určení neplatnosti zmluvy o prevode vlastníctva z roku 1996 (t. j. zmluvy, ktorou žalovaný 1/ kúpil počas trvania manželstva byt od Hlavného mesta SR). Takýto právny názor je nesprávny, vychádza z nedostatočného rozlišovania a vymedzenia pojmu dispozície manželov so spoločnou vecou a jeho aplikácia viedla k porušeniu môjho základného práva v zmysle čl. 20 Ústavy SR...

Krajský súd uviedol, že ak právna otázka (platnosť resp. neplatnosť zmluvy), o ktorej má byť rozhodnuté, má povahu predbežnej otázky vo vzťahu k existencii práva alebo právneho vzťahu /napr. vlastníctva, spoluvlastníctva/, nie je daný naliehavý právny záujem na určení tejto predbežnej otázky, ak je možné žalovať priamo určenie existencie práva alebo právneho vzťahu.

V súdnej praxi je však ustálený názor, že súd je v konaní o neplatnosti zmluvy oprávnený ako predbežnú riešiť aj otázku vlastníckeho práva k nehnuteľnosti. Pri posúdení otázky, kto je vlastníkom, môže sa súd odchýliť od stavu zapísaného v katastri nehnuteľností. V občianskom súdnom konaní môže súd riešiť prejudiciálne otázky. Posúdenie otázky vlastníckeho práva k nehnuteľnosti nie je otázkou uvedenou v § 135 ods. 1 O. s. p., ktoré ustanovenie taxatívne vymedzuje prípady, ktoré súd nemôže v konaní riešiť

ako otázky predbežné. Preto je súd oprávnený riešiť túto otázku prejudiciálne a nie je rozhodujúce, že otázka vlastníctva môže byť riešená aj v samostatnom konaní sudu o žalobe podľa § 80 písm. c) O. s. p. Takýto postup je v súlade s judikatúrou (napr. rozsudok NS SR 2 Cdo/67/2000), ktorú je podľa nášho názoru možné aplikovať na súdený prípad a z ktorej je zrejmé, že súd je oprávnený ako predbežnú riešiť otázku vlastníckeho práva k nehnuteľnosti...»

Sťažovateľka na základe uvedeného žiada, aby ústavný súd vydal toto rozhodnutie:

„Rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2 Co 36/2007-100 zo dňa 28. 11. 2007 bolo porušené základné právo sťažovateľky podľa čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 11 ústavného zákona č. 23/1991 Zb. na rovnaký obsah a ochranu vlastníckeho práva.

Rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2 Co 36/2007-100 zo dňa 28. 11. 2007 bolo porušené základné právo sťažovateľky podľa čl. 1 dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (oznámenie o podpísaní zverejnené pod č. 209/1992 Zb.) na právo pokojne užívať svoj majetok.

Rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2 Co 36/2007-100 zo dňa 28. 11. 2007 bolo porušené základné právo sťažovateľky podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky na súdnu ochranu nezávislým a nestranným súdom.

Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2 Co 36/2007-100 zo dňa 28. 11. 2007 a vec sa vracia Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

Zároveň žiadam, aby mi bola priznaná náhrada trov konania vo výške 8.011,- Sk...“

II.

Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy oprávnený konať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu, v tomto prípade všeobecných súdov rozhodujúcich v spore sťažovateľky, nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označila, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. II. ÚS 70/00, IV. ÚS 66/02, IV. ÚS 176/05, I. ÚS 66/08).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti, ktorý rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je v zásade oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto

interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je daná v prípade, ak je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, ak účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve (I. ÚS 225/03).

Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom napokon nie je ani chrániť fyzické osoby a právnické osoby pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ich pred takými zásahmi do ich práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01).

1. K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

K porušeniu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy by podľa názoru ústavného súdu došlo vtedy, ak by komukoľvek bola odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, predovšetkým ak by všeobecný súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu fyzickej osoby alebo právnickej osoby (II. ÚS 8/01), alebo v prípade opravných konaní by všeobecný súd odmietol opravný prostriedok alebo zastavil o ňom konanie bez toho, aby ho meritórne preskúmal a rozhodol o ňom v spojitosti s napadnutým súdnym rozhodnutím.

Ústavný súd už v rámci svojej judikatúry vyslovil, že obsahom základného práva na súdnu ochranu je umožniť každému reálny prístup k súdu, pričom tomuto základnému

právu zodpovedá povinnosť súdu o veci konať a rozhodnúť (napr. II. ÚS 88/01), ako aj konkrétne procesné garancie v súdnom konaní.

Ústavný súd je oprávnený a povinný posúdiť neústavnosť konania, resp. rozhodovania všeobecných súdov, t. j. či v konaní pred nimi nedošlo k porušeniu ústavnoprávných princípov konania (čl. 46 až čl. 48 ústavy). Reálne uplatnenie a garantovanie základného práva na súdnu ochranu nielenže neznamená právo na úspech v konaní, ale ani nárok na to, aby všeobecné súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania.

Procesný postoj účastníka konania zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť všeobecného súdu akceptovať jeho návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Všeobecný súd je však povinný na všetky tieto procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom účastník konania uplatňuje svoje nároky alebo sa bráni proti ich uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu.

V posudzovanom prípade sťažnosťou napadnutého rozsudku krajského súdu sp. zn. 2 Co 36/2007 z 28. novembra 2007 bolo úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľky v tejto časti zistiť, či sú právne závery, o ktoré krajský súd oprel svoj rozsudok, zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné. Z toho dôvodu ústavný súd preskúmal odôvodnenie napadnutého rozsudku krajského súdu, ktorým potvrdil rozsudok Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 50 C 263/05 z 22. novembra 2006.

Podľa záverov namietaného rozhodnutia krajského súdu, ktorý si osvojil názor okresného súdu, sťažovateľka nepreukázala existenciu naliehavého právneho záujmu na určovacej žalobe.

V súvislosti s tým krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku po uvedení obsahu prvostupňového rozsudku okrem iného uviedol:

„Z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľka sa v konaní domáhala určenia, že darovacia zmluva a zmluva o zriadení vecného bremena zo dňa ... uzatvorená medzi odporcom v 1. rade ako darcom a odporkyňou v 2. rade ako obdarovanou, ktorej predmetom je nehnuteľnosť - byt č. ..., zapísaný na LV č. ..., kat. úz. P., nachádzajúci sa na ... poschodí vo vchode č. ... bytového domu súp. č. ... je neplatná na tom skutkovom základe, že s odporcom v 1. rade uzatvorila manželstvo dňa ..., pričom dňa ... napriek tomu, že v tom čase boli s odporcom v 1. rade manželmi; Hlavné mesto SR B. previedlo predmetnú nehnuteľnosť na odporcu v 1. rade, v kúpnej zmluve bol odporca v 1. rade uvedený ako jediný kupujúci a bol aj následne zapísaný do katastra nehnuteľností ako výlučný vlastník nehnuteľnosti, hoci nehnuteľnosť bola zakúpená z prostriedkov patriacich do BSM. Predmetná nehnuteľnosť teda patrila podľa § 143 OZ do BSM navrhovateľky a odporcu v 1. rade. Odporca v 1. rade predmetnú nehnuteľnosť bez súhlasu navrhovateľky previedol darovacou zmluvou na odporkyňu v 2. rade, preto je táto zmluva relatívne neplatná podľa § 40a OZ. Z listinných dôkazov založených v spise vyplýva, že navrhovateľka a odporca v 1. rade uzatvorili manželstvo dňa ... Dňa ... uzatvorili Hlavné mesto SR B. ako predávajúci a odporca v 1. rade ako kupujúci zmluvu č. ... o prevode vlastníctva bytu, ktorej predmetom bol prevod vlastníctva bytu...

Dňa ... uzatvorili odporca v 1. rade ako darca a odporkyňa v 2. rade ako obdarovaná darovaciu zmluvu a zmluvu o zriadení vecného bremena, ktorej predmetom bol byt č. ... na ... poschodí bytového domu súp. č. ... na ... Zároveň účastníci zmluvy zriadili vecné bremeno spočívajúce v doživotnom bezplatnom práve bývania a užívania celej nehnuteľnosti v prospech odporcu v 1. rade.

Na základe vyššie uvedeného skutkového stavu je zrejmé, že súd prvého stupňa rozhodol vecne správne, keď návrh navrhovateľky zamietol a toto svoje rozhodnutie aj dostatočne a presvedčivo zdôvodnil. Ak sa navrhovateľ domáha určenia, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, musí v zmysle ust. § 80 písm. c) O. s. p. preukázať naliehavý právny záujem na takomto určení. Naliehavý právny záujem na takomto určení je daný najmä vtedy, ak by bez tohto určenia bolo ohrozené právo navrhovateľa, alebo ak by sa bez tohto určenia jeho právne postavenie stalo neistým. Zároveň platí, že ak právna otázka

(platnosť resp. neplatnosť zmluvy), o ktorej má byť rozhodnuté, má povahu predbežnej otázky vo vzťahu k existencii práva alebo právneho vzťahu (napr. vlastníctva, spoluvlastníctva), nie je daný naliehavý právny záujem na určení tejto predbežnej otázky, ak je možné žalovať priamo určenie existencie práva alebo právneho vzťahu. Navrhovateľka v konaní nepreukázala naliehavý právny záujem na určení neplatnosti darovacej zmluvy. Ako vplynulo z dokazovania pred súdom prvého stupňa, odporca v 1. rade na základe zmluvy zo dňa ... uzavretej s Hlavným mestom SR B., v ktorej bol odporca v 1. rade uvedený ako iný kupujúci, bol zapísaný v katastri nehnuteľností ako jediný (výlučný) vlastník spornej nehnuteľnosti. Navrhovateľka tvrdila, že predmetná nehnuteľnosť patrí do bezpodielového spoluvlastníctva navrhovateľky a odporcu v 1. rade. Ak by súd návrhu vyhovel a určil darovaciu zmluvu za neplatnú, nedošlo by tým k odstráneniu právnej neistoty navrhovateľky, nakoľko na základe takého rozsudku by došlo iba k obnoveniu pôvodného zápisu vlastníckeho práva odporcu v 1. rade ako výlučného vlastníka spornej nehnuteľnosti v katastri nehnuteľností (§ 34 zák. č. 162/95 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam), avšak tento rozsudok by nebol listinou spôsobilou na zápis navrhovateľky ako spoluvlastnícky spornej nehnuteľnosti do katastra nehnuteľností. Právna neistota navrhovateľky ohľadom existencie jej vlastníckeho resp. spoluvlastníckeho práva k spornej nehnuteľnosti by teda pretrvávala, preto navrhovateľka nemôže mať naliehavý právny záujem na požadovanom určení neplatnosti darovacej zmluvy. Odvolací súd poukazuje aj na to, že dovolať sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu možno aj mimo súdneho konania prejavom vôle adresovaným druhému účastníkovi právneho úkonu, resp. pokiaľ sa neplatnosti dovoľáva osoba, ktorá nebola účastníkom právneho úkonu, prejavom vôle adresovaným ostatným účastníkom právneho úkonu. Právne účinky dovolania nastanú okamihom, keď prejav oprávneného dôjde ostatným účastníkom právneho úkonu a v takomto prípade sa nevyžaduje výrok súdu o neplatnosti právneho úkonu.

Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 O. s. p. ako vecne správny potvrdil. “

Posúdenie naliehavého právneho záujmu podľa § 80 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) krajským súdom by sa v okolnostiach danej veci mohlo stať

predmetom prípadnej kritiky zo strany ústavného súdu len v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne (mutatis mutandis I. ÚS 17/01). Podľa názoru ústavného súdu však výklad krajského súdu vyúsťujúci v podstate do záveru, že ani prípadné určenie neplatnosti darovacej zmluvy by neovplyvnilo právne postavenie sťažovateľky, pretože došlo iba k obnoveniu pôvodného zápisu vlastníckeho práva žalovaného v prvom rade ako výlučného vlastníka spornej nehnuteľnosti, nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s právnym názorom krajského súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor krajského súdu svojím vlastným. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natolko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu posúdenie existencie naliehavého právneho záujmu sťažovateľky krajským súdom takéto nedostatky nevykazuje, a preto na jeho meritórne preskúmanie ústavný súd nie je oprávnený. Záver o neexistencii naliehavého právneho záujmu na strane sťažovateľky v danej veci nemá preto ústavný súd dôvod spochybňovať (obdobne napr. IV. ÚS 84/08).

Sťažovateľka síce tvrdila, že krajský súd ako odvolací súd porušil jej označené základné právo, pretože sa vôbec nezaoberal otázkou, či byt patrí, alebo nepatrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, a pri rozhodovaní nebral do úvahy ustanovenia § 145 ods. 1 v spojení s § 40a Občianskeho zákonníka, a tiež nesúhlasila s jeho právnym názorom, že naliehavý právny záujem mala predovšetkým preukázať v konaní o určenie neplatnosti zmluvy o prevode nehnuteľností, avšak podľa názoru ústavného súdu odôvodnenie krajského súdu dalo jasnú odpoveď, prečo bola jej žaloba v konečnom dôsledku zamietnutá (aj keď sťažovateľka sa domnieva, že to tak nie je), a preto jeho obsah neosvedčuje okolnosti majúce za následok sťažovateľkou namietané porušenie jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvého aj druhého stupňa), ktoré stručne a jasne objasní skutkový stav a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver

o tom, že z toho aspektu je plne realizované základné právo účastníka na súdnu ochranu, resp. spravodlivý súdny proces (m. m. III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05).

Ústavný súd vzhľadom na uvedené a s poukazom na to, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (II. ÚS 218/02, resp. I. ÚS 3/97), sťažnosť odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

2. K namietanému porušeniu základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy (resp. čl. 11 listiny) a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu

Ústavný súd v nadväznosti na záver o odmietnutí sťažnosti v časti namietajúcej porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy odmietol aj tú časť sťažnosti, ktorou sťažovateľka namietala porušenie základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy (čl. 11 listiny) a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu, v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (IV. ÚS 116/05 a III. ÚS 209/08) vychádzajúc z toho, že absencia porušenia ústavnoprávných princípov vylučuje založenie sekundárnej zodpovednosti všeobecných súdov za porušenie základných práv sťažovateľky hmotnoprávneho charakteru. Ústavný súd totiž v súlade so svojou stabilizovanou judikatúrou (napr. II. ÚS 78/05) zastáva názor, že všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ak toto porušenie nevyplyva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavnoprosesné princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy. V opačnom prípade by ústavný súd bol opravnou inštanciou voči všeobecným súdom, a nie súdnym orgánom ochrany ústavnosti podľa čl. 124 ústavy v spojení s čl. 127 ods. 1 ústavy. Ústavný súd by takým postupom nahradzoval skutkové a právne závery v rozhodnutiach všeobecných súdov, ale bez toho, aby vykonal dokazovanie, ktoré je základným predpokladom toho, aby sa vytvoril skutkový základ rozhodnutí všeobecných súdov a jeho subsumpcia pod príslušné právne normy.

Ústavný súd v tejto časti sťažnosť odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie, pretože ochranu vlastníckeho práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy (čl. 11 listiny) pred jeho ohrozením alebo porušením zásadne poskytujú všeobecné súdy v občianskoprávnom konaní (II. ÚS 41/02).

Na základe uvedeného rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. decembra 2008